

ข้อบังคับสภาการสาธารณสุขชุมชน

ว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๔) (๓) และด้วยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษ ตามมาตรา ๒๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการ สภาการสาธารณสุขชุมชน จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาการสาธารณสุขชุมชน ว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไข ในการประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“อาชีพอนามัย (Occupational Health)” หมายความว่า การควบคุม ดูแล ภาวะสุขภาพ อนามัยของผู้ประกอบอาชีพให้มีสภาวะที่สมบูรณ์ทางร่างกาย จิตใจและสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้ มีความปลอดภัยจากภาวะคุกคามและอันตรายต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการทำงานหรือเกี่ยวเนื่องจากการทำงาน ของผู้ประกอบอาชีพในกิจการหรือสถานประกอบการ ด้วยการส่งเสริมสุขภาพ การบำบัดโรคเบื้องต้น การตรวจประเมินอาการเจ็บป่วย การช่วยเหลือผู้ป่วยเพื่อการส่งต่อ การฟื้นฟูสุขภาพ การป้องกันและ การควบคุมเหตุปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพในทุกอาชีพ การดูแลสุขภาพแวดล้อม ในการทำงาน การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ

“ความปลอดภัย” หมายความว่า การปราศจากภัยหรืออันตรายที่มีโอกาสเกิดขึ้นในทุกด้าน ของการประกอบอาชีพต่อผู้ประกอบอาชีพทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมถึงความปลอดภัยนอกร่างกาย

“สภาพแวดล้อมในการทำงาน” หมายความว่า สภาพแวดล้อมของการทำงานทั้งทางด้านกายภาพ ชีวภาพ เคมี จิตวิทยาสังคม และการยศาสตร์ที่เกิดขึ้นจากการทำงาน

“การยศาสตร์” หมายความว่า การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมในการทำงาน สภาพงาน ให้เหมาะสมกับผู้ประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นการปรับปรุงสภาพการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกัน ควบคุมและลดอันตรายที่เกิดขึ้นจากการทำงาน

“สิ่งคุกคาม” หมายความว่า เหตุปัจจัยต่าง ๆ จากธรรมชาติ และจากการทำงาน ที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย จิตใจ ที่มีต่อผลกระทบต่อสุขภาพ และสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพ

“การเฝ้าระวังทางอาชีวอนามัย” หมายความว่า ระบบการดำเนินงานในการจัดเก็บ วิเคราะห์ และแปลผลข้อมูลทางสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการวางแผน การดำเนินการ ประเมินผล กิจกรรมการทำงานด้านอาชีวอนามัยและนำผลที่ได้ไปเผยแพร่กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น การตรวจสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ การประเมินความเสี่ยงจากการทำงาน การเฝ้าระวังสิ่งคุกคาม การเฝ้าระวังความเสี่ยง และปัจจัยเสี่ยงในการทำงาน

“ผู้ประกอบอาชีพ” หมายความว่า คนทำงาน หรือบุคคลที่ประกอบกิจกรรมเพื่อเลี้ยงชีพ ทุกสาขาอาชีพ

ข้อ ๔ ผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน จะต้องดำเนินงานด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อลดความเสี่ยงจากการเจ็บป่วยในชุมชน ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบ ประเมิน และเฝ้าระวังด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานโดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการตรวจสอบและวิเคราะห์

(๒) วิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยงสุขภาพและอันตรายจากการประกอบอาชีพ รวมทั้งการแก้ไข ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสุขภาพโดยรวมของผู้ประกอบอาชีพ และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๓) วางแผน การป้องกันและการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพตามปัจจัยเสี่ยง หรือจากการทำงานและสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

(๔) วางแผน ป้องกัน ควบคุม และกำกับในการจัดการภาวะฉุกเฉินที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพ

(๕) บริหารจัดการความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประกอบด้วย การชั่งอันตราย การประเมินความเสี่ยง การควบคุมและการลดความเสี่ยง

(๖) จัดทำกิจกรรมด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๗) ให้คำแนะนำ คำปรึกษาด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๘) เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๕ ผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน ให้กระทำการตรวจสอบและเสนอความเห็น ต่อหน่วยงานหรือสถานประกอบการหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการควบคุม ป้องกัน กำกับและเฝ้าระวัง ด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจทำให้เกิดโรคจากการประกอบอาชีพและการเจ็บป่วยต่อผู้ประกอบอาชีพและผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) ประเมินปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคและการเจ็บป่วยหรือความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๒) ตรวจสอบสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อม ในการทำงานที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๓) เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจทำให้เกิดโรคและการเจ็บป่วยต่อผู้ประกอบอาชีพ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๔) เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๖ เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชนได้เสนอหน่วยงานหรือสถานประกอบการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่อาจทำให้เกิดโรคจากการประกอบอาชีพและการเจ็บป่วยตามข้อ ๕ แล้ว ให้ผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชนกระทำการด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันและควบคุมมิให้เกิดโรค และการเจ็บป่วยจากการประกอบอาชีพและปัญหาจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังต่อไปนี้

(๑) ประเมินความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

(๒) วิเคราะห์ความเสี่ยงจากสาเหตุที่มีผลกระทบต่อสุขภาพเพื่อลดความเสี่ยงหรืออันตราย ต่อสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

(๓) การกำหนดแนวทางการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๔) วางแผน ป้องกัน ควบคุมและเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๕) กำกับ ติดตามการดำเนินงานตาม (๔) อย่างต่อเนื่อง

(๖) ระบุเหตุ ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาจากการประกอบอาชีพและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่เป็นภาวะคุกคามการทำงานของผู้ประกอบอาชีพ

(๗) แก้ปัญหาปัจจัยและสิ่งคุกคามทางด้านกายภาพ เช่น อุณหภูมิที่ผิดปกติ เสียง แสงสว่าง ความดันที่ผิดปกติ การสั่นสะเทือน การระบายอากาศ และสภาพที่ทำให้เกิดอันตราย เป็นต้น

(๘) แก้ปัญหาปัจจัยและสิ่งคุกคามทางด้านเคมี เช่น ก๊าซ ฝุ่น ไอรระเหย ควัน ฝุ่นละออง เส้นใย ตัวทำละลาย เป็นต้น

(๙) แก้ปัญหาปัจจัยและสิ่งคุกคามทางด้านชีวภาพ เช่น เชื้อไวรัส เชื้อแบคทีเรีย เชื้อรา และเชื้อโรคอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ เป็นต้น

(๑๐) แก้ปัญหาปัจจัยและสิ่งคุกคามทางด้านจิตวิทยาสังคม สภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่ก่อให้เกิดภาวะเครียดต่อจิตใจ อารมณ์ของผู้ประกอบอาชีพที่ได้รับการบีบคั้นมีผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ทางด้านร่างกาย

(๑๑) แก้ปัญหาปัจจัยและสิ่งคุกคามที่เกี่ยวข้องกับการยศาสตร์

(๑๒) เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๗ ในกรณีที่พบว่า มีสถานการณ์หรือเหตุการณ์ด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพกับการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างร้ายแรง สมควรได้รับการแก้ไขหรือระงับเหตุโดยเร่งด่วน ให้ผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน กระทำการตรวจสอบ เสนอแนะและให้ความเห็นต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังต่อไปนี้

(๑) ปัญหาสิ่งคุกคามด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ

(๒) ปัญหาด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่ต้องได้รับการแก้ไขเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

(๓) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาวะฉุกเฉินที่กระทบต่อผู้ประกอบอาชีพและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ดินถล่ม แผ่นดินไหว โรคระบาด เป็นต้น

(๔) เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เมื่อได้รับการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้มีการฟื้นฟูสภาพของผู้ประกอบอาชีพ และสภาพแวดล้อมในการทำงานด้วย

ข้อ ๘ การกระทำด้านอาชีวอนามัยตามข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่สภาการสาธารณสุขชุมชนประกาศกำหนดและต้องได้รับหนังสือรับรองจากสภาการสาธารณสุขชุมชน

ข้อ ๙ การให้บริการด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อดูแลสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพและสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่สภาการสาธารณสุขชุมชนประกาศกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ไพศาล บางชวด

นายกสภาการสาธารณสุขชุมชน